

Petrochem Qrup MMC

Maliyyə hesabatları

31 dekabr 2024-cü il tarixində başa çatan il üzrə

Petrochem Qrup MMC
Maliyyə hesabatları

31 dekabr 2024-cü il tarixində başa çatan il üzrə
Mündəricat

	Səhifə
Müstəqil auditorların hesabatı	1-2
Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat	3
Məcmu gəlir haqqında hesabat	4
Kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabat	5
Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat	6-7
Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər	8 - 32

MÜSTƏQİL AUDİTORUN HESABATI

Petrochem Qrup MMC-nin Rəhbərliyinə

Maliyyə hesabatlarının auditi barədə hesabat

Rəy

Biz Petrochem Qrup MMC-nin (bundan sonra "Şirkət") 31 dekabr 2024-cü il tarixinə maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatdan və həmin tarixdə tamamlanan il üzrə məcmu gəlir, kapitalda dəyişikliklər və pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesablardan və maliyyə hesabatlarına qeydlərdən, o cümlədən əsas uçot siyasəti məlumatlarından ibarət olan maliyyə hesabatlarının auditini apardıq.

Bizim rəyimizə görə, əlavə edilən maliyyə hesabatları bütün əhəmiyyətli aspektlər baxımından, Şirkətin 31 dekabr 2024-cü il tarixinə maliyyə vəziyyətini və həmin tarixdə tamamlanan il üzrə maliyyə nəticələrini və pul vəsaitlərinin hərəkətini Beynəlxalq Maliyyə Hesabatları Standartlarına (BMHS) uyğun olaraq düzgün əks etdirir.

Rəy üçün əsas

Biz audit yoxlamasını Beynəlxalq Audit Standartlarına (BAS) uyğun aparmışıq. Həmin standartlara görə bizim məsuliyyətlərimiz hesabatımızın Maliyyə Hesabatlarının Auditi üzrə Auditorların Məsuliyyəti hissəsində təqdim edilir. Biz Mühəsiblər üçün Beynəlxalq Etik Standartlar Şurasının Peşəkar Mühəsiblərin Etika Məcəlləsinə (Beynəlxalq Müstəqillik Standartları daxil olmaqla) (MBESŞ Məcəlləsi) və Azərbaycan Respublikasında maliyyə hesabatlarının auditinə müvafiq olan etik tələblərə əsasən Şirkətdən müstəqillik və bu tələblər və MBESŞ Məcəlləsi üzrə digər etika məsuliyyətlərimizi yerinə yetirmişik. Biz hesab edirik ki, əldə etdiyimiz audit sübutu auditor rəyinin bildirilməsi üçün yetərli və müvafiq əsası təmin edir.

Rəhbərliyin və Maliyyə Hesabatları üçün İdarəetmə ilə əlaqəli şəxslərin vəzifələri

Rəhbərlik, maliyyə hesabatlarının MHBS-a uyğun olaraq hazırlanmasına və ədalətli təqdim edilməsinə cavabdehdir və rəhbərliyin müəyyən etdiyi kimi daxili nəzarət, saxtakarlıq və ya səhv səbəbindən əhəmiyyətli təhriflərdən azad olan maliyyə hesabatlarının hazırlanmasına imkan yaradır.

Maliyyə hesabatlarını hazırlayarkən rəhbərlik, İdarəetmə Şirkəti ləğv etmək və ya fəaliyyətini dayandırmaq niyyətində olmadığı təqdirdə, davam edən narahatlıq ilə əlaqəli məsələlərin açıqlanması və davam edən narahatlıq bazası ilə əlaqəli məsələlərin açıqlanması üçün məsuliyyət daşıyır. Əməliyyatlar və ya bunu etməkdən başqa real alternativ yoxdur.

İdarəetmə səlahiyyətləri daşıyan şəxslər Şirkətin maliyyə hesabatı prosesinə nəzarət etmək üçün məsuliyyət daşıyırlar.

Maliyyə hesabatlarının auditi üzrə auditorların öhdəlikləri

Bizim məqsədimiz bütövlükdə maliyyə hesabatlarında saxtakarlıq və ya səhvlərdən dolayı əhəmiyyətli təhriflərin mövcud olmadığına təminat vermək və rəyimizi əks etdirən auditor hesabatı təqdim etməkdir. Təminat olduqca önəmli olsa da, Beynəlxalq Audit Standartlarına uyğun aparılmış audit yoxlamasının hər zaman mövcud olan təhrifləri aşkarlayacağına zəmanət vermir. Təhriflər saxtakarlıq və ya səhvlərdən irəli gələ və bu maliyyə hesabatları əsasında verilmiş iqtisadi qərarlara ciddi təsir göstərə bilər.

MÜSTƏQİL AUDİTORUN HESABATI (davamı)

Petrochem Qrup MMC-nin Rəhbərliyinə (davamı)

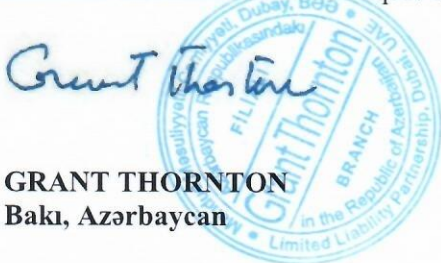
Maliyyə hesabatlarının auditi barədə hesabat (davamı)

Maliyyə hesabatlarının auditi üzrə auditorların öhdəlikləri (davamı)

Beynəlxalq Audit Standartları əsasında aparılan audit yoxlamasının bir hissəsi kimi biz audit prosesində peşəkar mühakimə və peşəkar skeptisizm prinsipi tətbiq edirik. Biz həmçinin:

- Maliyyə hesabatlarında saxtalaşdırma və ya səhlərdən irəli gələn ciddi təhrif risklərini aşkarlayır və təhlil edir, bu risklərə cavab verən audit prosedurları hazırlayır və icra edir və rəyimiz üçün əsas təşkil edəcək kafi və müvafiq dəlil toplayırıq. Saxtakarlıqdan irəli gələn ciddi təhrifləri aşkarlamama riski səhlərdən qaynaqlanan riskdən daha yüksəkdir, belə ki saxtakarlıq əlbir olma, saxtalaşdırma, məqsədli buraxma, təhrif və ya daxili nəzarətin yetərsizliyi kimi hallarla əlaqəli olur.
- Mövcud şərtlərdə müvafiq olacaq, lakin Şirkətin daxili nəzarətinin səmərəliliyi ilə bağlı rəy bildirmək məqsədi daşımayan audit prosedurları hazırlamaq üçün auditə müvafiq daxili nəzarət haqqında anlayış əldə edirik.
- İstifadə olunan uçot siyasətlərinin, uçot smetalarının və rəhbərlik tərəfindən açıqlanan əlaqədar məlumatların müvafiqliyini təhlil edirik.
- Rəhbərliyin uçotun davamlılıq prinsipindən istifadəsinin müvafiqliyinə və Şirkətin davamlılıq prinsipini davam etdirmə imkanına dair ciddi şübhələr yarada biləcək hadisə və ya şərtlərlə əlaqədar ciddi qeyri-müəyyənliyin olub olmaması ilə bağlı əldə edilmiş dəlillər əsasında yekun rəy bildiririk. Bizim yekun rəyimizdə ciddi qeyri-müəyyənlik mövcuddur deyilsə, auditor hesabatımızda maliyyə hesabatlarında əlaqədar məlumatlara diqqət çəkməyimiz, yaxud da bu cür məlumatlar müvafiq olmazsa, rəyimizi dəyişdirməyimiz tələb olunur. Bizim yekun rəylərimiz auditor hesabatımızın hazırlanma tarixinədək əldə edilmiş audit dəlillərinə əsaslanır. Bununla belə, gələcək hadisə və şərtlər Şirkətin işində davamlılıq prinsipini poza bilər.
- Maliyyə hesabatlarının, o cümlədən açıqlanan məlumatların ümumi təqdimatı, strukturu və məzmunu, həmçinin hesabatların obyektiv təqdimatının əsasını təşkil edən başlıca əqd və hadisələri əks etdirib etdirmədiyini təhlil edirik.

Biz auditin və mühüm audit tapıntılarının, o cümlədən audit yoxlaması zamanı daxili nəzarətdə aşkarladığımız mühüm çatışmazlıqların nəzərdə tutulan əhatə dairəsi və zamanlaması ilə bağlı idarəetmə üzrə məsul tərəflərlə əlaqədə oluruq.

GRANT THORNTON
Bakı, Azərbaycan

18 iyun 2025-ci il

Petrochem Qrup MMC
Maliyyə Hesabatları

Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat
31 dekabr 2024-cü il tarixində başa çatmış il üzrə

	Qeyd	2024 AZN	2023 AZN
AKTİVLƏR			
Uzunmüddətli aktivlər			
Torpaq, tikili və avadanlıqlar	5	5,078,983	5,181,005
İstifadə hüququ olan aktivlər	5.1	41,002	61,504
Qeyri-maddi aktivlər	6	10,152	11,284
Törəmə şirkətlərə investisiya	1	5,585,061	5,585,061
Təxirə salınmış vergi aktivləri	19	488,858	500,319
Cəmi uzunmüddətli aktivlər		11,204,056	11,339,173
Qısamüddətli aktivlər			
Ehtiyatlar	7	5,203,748	3,448,170
Ticarət və digər debitor borcları	8	2,504,411	2,152,524
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri	10	782,399	1,439,057
Cəmi qısamüddətli aktivlər		8,490,558	7,039,751
Cəmi aktivlər		19,694,614	18,378,924
KAPİTAL VƏ ÖHDƏLİKLƏR			
Kapital			
Nizamnamə kapitalı	11	6,400,000	6,400,000
Xəzinə səhmləri	11	(8,500,000)	(8,500,000)
Yığılmış mənfəət		16,737,267	12,796,420
Cəmi kapital		14,637,267	10,696,420
Öhdəliklər			
Uzunmüddətli öhdəliklər			
Borclar	12	-	2,340,696
İcarə öhdəliyi	13	24,569	47,199
		24,569	2,387,895
Qısamüddətli öhdəliklər			
Borclar	12	2,344,241	2,201,201
Əlaqədar tərəfdən alınmış kredit	9	-	40,500
İcarə öhdəliyi	13	22,240	20,300
Əlaqəli tərəflərə ödəniləcək məbləğlər	9	4,644	4,084
Ticarət və digər kreditor borcları	14	2,661,653	3,028,524
Cəmi qısamüddətli öhdəliklər		5,032,778	5,294,609
Cəmi öhdəliklər		5,057,347	7,682,504
Cəmi kapital və öhdəliklər		19,694,614	18,378,924

31 dekabr 2024-cü il tarixində başa çatan il üzrə hazırkı maliyyə hesabatları Direktor tərəfindən 18 iyun 2025-ci il tarixində təsdiq edilmiş və imzalanmışdır.

Rəhbərlik adından:

Cənab Əhəd Əliyev
Direktor

Cənab Rauf Fərzəliyev
Baş mühasib

1-25-ci qeydlər bu maliyyə hesabatlarının ayrılmaz hissəsidir.

Petrochem Qrup MMC
Maliyyə Hesabatları

Məcmu gəlir haqqında hesabat
31 dekabr 2024-cü il tarixində başa çatmış il üzrə

	Qeyd	2024 AZN	2023 AZN
Gəlir	15	12,729,726	14,960,441
Satış və xidmətlərin maya dəyəri	16	(8,875,909)	(10,481,100)
Ümumi gəlir		3,853,817	4,479,341
İnzibati və ümumi xərclər	17	(2,393,495)	(2,633,215)
Maliyyə xərci	12&13	(231,091)	(375,802)
Məzənnə fərqindən yaranan xərc - xalis		132	6,853
Əldə edilmiş dividendlər	11	1,609,496	175,134
Digər gəlir – xalis	18	2,424,082	978,751
Vergidən əvvəl il üzrə mənfəət		5,262,941	2,631,062
Vergitutulma:			
Mənfəət vergisi	19	(592,212)	(635,647)
Təxirə salınmış vergi gəlirləri	19	(11,461)	51,185
İl üzrə mənfəət		4,659,268	2,046,600
İl üzrə digər məcmu mənfəət		-	-
İl üzrə cəmi məcmu mənfəət		4,659,268	2,046,600

1-25-cü qeydlər bu maliyyə hesabatlarının ayrılmaz hissəsidir.

Kapitalda dəyişiklik haqqında hesabat
31 dekabr 2024-cü il tarixində başa çatmış il üzrə

	Nizamnamə kapitalı	Xəzinə səhmləri	Yığılmış mənfəət	Cəmi kapital
	AZN	AZN	AZN	AZN
31 dekabr 2022-ci il tarixinə qalıq	6,400,000	(8,500,000)	12,044,264	9,944,264
İl üzrə məcmu mənfəət	-	-	2,046,600	2,046,600
Dividend (Qeyd 11)	-	-	(1,294,444)	(1,294,444)
31 dekabr 2023-cü il tarixinə qalıq	6,400,000	(8,500,000)	12,796,420	10,696,420
İl üzrə məcmu mənfəət	-	-	4,659,268	4,659,268
Dividend (Qeyd 11)	-	-	(718,421)	(718,421)
31 dekabr 2024-cü il tarixinə qalıq	6,400,000	(8,500,000)	16,737,267	14,637,267

1-25-ci qeydlər bu maliyyə hesabatlarının ayrılmaz hissəsidir.

Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat
31 dekabr 2024-cü il tarixində başa çatmış il üzrə

	Qeyd	2024 AZN	2023 AZN
ƏMƏLİYYAT FƏALİYYƏTLƏRİNDƏN YARANAN PUL VƏSAİTLƏRİ:			
Vergidən öncəki il üzrə mənfəət		5,262,941	2,631,062
<i>Nağd olmayan maddələrə edilən düzəlişlər:</i>			
Torpaq, tikili və avadanlıqlar üzrə amortizasiya	5	244,599	298,915
İstifadə hüququ olan aktivlər üzrə amortizasiya	5.1	20,502	20,502
İcarə öhdəliyi üzrə faiz xərcləri	13	5,230	7,544
Qeyri-maddi aktivlərin amortizasiyası	6	1,132	1,254
Silinmiş - Digərləri		-	122,105
Debitor borcları üçün ehtiyat/(ehtiyatın ləğvi)	8	13,550	295,288
Dividend payı	11	(1,609,496)	(175,134)
Maliyyə xərci	12	225,861	368,258
Banklarda olan nağd pul vəsaitləri üçün ehtiyat	10	(17,540)	7,155
<i>Dövriyyə kapitalında xalis dəyişikliklər:</i>			
ƏDV depozit hesabında dəyişikliklər		(29,666)	36,537
Mal-material ehtiyatlarında dəyişikliklər	7	(1,755,578)	416,679
Ticarət və digər debitor borclarında dəyişikliklər	8	(365,437)	154,485
Əlaqədar tərəflərdən kredit	9	(40,500)	-
Ticarət və digər kreditor borclarında dəyişikliklər	14	(366,871)	200,541
Əlaqəli tərəflərlə bağlı (alınacaq)/ veriləcək məbləğlərdə dəyişikliklər	9	560	(265)
		<u>1,589,287</u>	<u>4,384,926</u>
Ödənilmiş gəlir vergisi	18	(592,212)	(635,647)
Əməliyyat fəaliyyətlərindən yaranan xalis nağd pul vəsaitləri		<u>997,075</u>	<u>3,749,279</u>
İNVESTİSIYA FƏALİYYƏTLƏRİNDƏN YARANAN PUL VƏSAİTLƏRİ			
Torpaq, tikili və avadanlıqların alınması(istifadə hüququ aktivini istisna olmaqla)	5	(142,577)	(506,824)
Törəmə şirkətdə investisiyanın azalmasından əldə		-	1,300,500
Alınmış dividend payı	11	1,609,496	175,134
Qeyri-maddi aktivlərin alınması	6	-	(1,020)
İnvestisiya fəaliyyətlərindən yaranan xalis nağd pul vəsaitləri		<u>1,466,919</u>	<u>967,790</u>
MALİYYƏLƏŞDİRMƏ FƏALİYYƏTLƏRİNDƏN YARANAN PUL VƏSAİTLƏRİ			
İcarə öhdəliyi	13	(25,920)	(25,920)
Borc vəsaitlərinin qaytarılması	12	(2,197,656)	(2,058,051)
Ödənilmiş dividend	11	(718,421)	(1,294,444)
Ödənilmiş faiz xərcləri	12	(225,861)	(368,258)
Maliyyə fəaliyyəti üçün istifadə olunan xalis nağd pul		<u>(3,167,858)</u>	<u>(3,746,673)</u>

Petrochem Qrup MMC
Maliyyə Hesabatları

Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat
31 dekabr 2024-cü il tarixində başa çatmış il üzrə

	Qeyd	2024	2023
		AZN	AZN
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentlərində xalis dəvisiklik		(703,864)	970,396
İlin əvvəlinə pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri		1,418,616	448,220
İlin sonuna pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri	10	714,752	1,418,616

1-25-ci qeydlər bu maliyyə hesabatlarının ayrılmaz hissəsidir.

Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər
31 dekabr 2024-cü il tarixində başa çatmış il üzrə

1 Hüquqi status və fəaliyyətin növü

Petrochem Qrup MMC (burada "Şirkət" adlandırılır) Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Dövlət Vergi Xidmətinin Milli Gəlirlər Baş İdarəsi tərəfindən 30 İyun 1993-cü il tarixində buraxılmış 1500220591 sayılı qeydiyyat nömrəsi ilə məhdud məsuliyyətli bir şirkət olaraq qeydiyyatda alınmışdır.

Şirkətin əsas fəaliyyəti kimyəvi məhsulların istehsalı, sürtkü yağlarının satışı, müxtəlif malların satışı üzrə agentlik fəaliyyəti, kimya məhsullarının paylanması, idxalı və ixracı və digər xidmətlərin göstərilməsidir.

Şirkətin qeydiyyatdan keçmiş ofisi, həmçinin 31 Dekabr 2024 tarixinə başlıca biznes yeri AZ1100, Bakı Azərbaycan, Yasamal rayonu, Mətbuat prospekti 31 ünvanında yerləşir. Şirkətin 31 Dekabr 2024 tarixinə olan işçi sayı 28 nəfəri təşkil edir (31 Dekabr 2023: 26). Petrochem Qrup MMC-nin səhmlərinin 35%-i cənab Fərhad Əliyevə məxsusdur və Şirkət 65% xəzinə səhmlərinə malikdir.

Petrochem Qrup MMC hazırda bir törəmə müəssisəyə sahibdir. Şirkət Petrochem Performance Products MMC-nin səhmlərinin 51%-ə sahibdir.

2 Ümumi məlumat və MHBS-yə uyğunluq bəyanatı

Bu müstəqil maliyyə hesabatları yalnız idarəetmə məqsədləri, investorlar və kreditorlar üçün hazırlanmışdır. Bu maliyyə hesabatları idarəetmə məqsədləri üçün hazırlanmışdır, lakin müstəqil səviyyədə mühasibat uçotu üçün istifadə olunan mühasibat bazası Beynəlxalq Mühasibat Standartları Şurası ("IASB") tərəfindən çıxarılan Beynəlxalq Maliyyə Hesabatı Standartları ("BMHS").

3 Standartlar, mövcud standartların şərhli və standartlara düzəlişlər

3.1 2024-ci ildə qüvvəyə minən standartlar, şərhlər və mövcud standartlara düzəlişlər.

1 yanvar 2024-cü il tarixindən etibarən qüvvəyə minmiş və buna görə də qəbul edilmiş bəzi mühasibat uçotu bəyanatları Şirkətin maliyyə nəticələrinə və ya vəziyyətinə əhəmiyyətli təsir göstərmir.

3.2 Qüvvəyə hələ minməmiş və Şirkət tərəfindən erkən qəbul edilməmiş standartlar, şərhlər və mövcud standartlara düzəlişlər.

Bu maliyyə hesabatlarının təsdiq edildiyi tarixdə bir neçə yeni, lakin hələ qüvvəyə minməmiş Standartlar və mövcud Standartlara düzəlişlər və Şərhlər IASB və ya IFRIC tərəfindən dərc edilmişdir. Bu Standartların heç biri və ya mövcud Standartlara düzəlişlər Şirkət tərəfindən erkən qəbul edilməmişdir və hər iki hesabat tarixində tətbiq oluna bilən və Şirkət tərəfindən nəzərə alın biləcək olan Şərhlər verilməmişdir.

Rəhbərlik bütün müvafiq bəyanatların elanın qüvvəyə mindiyi tarixdən və ya ondan sonra başlayan ilk dövr üçün qəbul ediləcəyini gözləyir. Yeni dərc olunmuş MHBS 18 istisna olmaqla, cari ildə qəbul edilməmiş yeni standartlar, düzəlişlər və Şərhlər açıqlanmır, çünki onların Şirkətin maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli təsiri gözlənilmir. Rəhbərlik hazırda MHBS 18-in Şirkətin maliyyə hesabatlarına təsirini qiymətləndirir.

4 Əsas uçot siyasətinin xülasəsi

4.1 Ümumi mülahizələr

Hazırkı maliyyə hesabatları hər növ aktiv, öhdəlik, gəlir və xərc üzrə BMHS ilə müəyyən edilmiş qiymətləndirmə prinsiplərindən istifadə etməklə hazırlanmışdır. Qiymətləndirmə prinsipləri aşağıdakı uçot qaydalarında daha dolğun təsvir edilir.

Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər
31 dekabr 2024-cü il tarixində başa çatmış il üzrə

4 Əsas uçot siyasətinin xülasəsi (davamı)

4.2 Təqdimatın əsasları

Bu maliyyə hesabatlarının hazırlanmasında tətbiq olunan mühasibat siyasəti, 31 dekabr 2023-cü il tarixində bitən il üçün illik maliyyə hesabatlarında tətbiq olunanlarla uyğun gəlir.

Maliyyə hesabatlarının BMHS-yə uyğun hazırlanması rəhbərlikdən mühasibat siyasətinin tətbiqinə və hesabat aktivləri, öhdəlikləri, gəlir və xərclərinə təsir edən mühakimələr, təxminlər və fərziyyələr verməsini tələb edir. Həqiqi nəticələr bu təxminlərdən fərqli ola bilər. Təxminlər və əsas ehtimallar davamlı olaraq nəzərdən keçirilir. Mühasibat təxminlərinə düzəlişlər, qiymətləndirmənin yenidən nəzərdən keçirildiyi dövrdə və təsirə məruz qalan gələcək dövrlərdə tanınır. Mühasibat siyasətinin tətbiq edilməsində əhəmiyyətli qiymətləndirmə qeyri-müəyyənliyi və kritik idarəetmə mühakimələri barədə məlumat və maliyyə hesabatlarında tanınan məbləğlər üzərində ən əhəmiyyətli təsiri olan qiymətləndirmə qeyri-müəyyənliyi və kritik idarəetmə qərarlarındakı dəyişikliklər 4.16 və 4.17 qeydlərində təsvir edilmişdir.

4.3 Xarici valyuta qalıqlarının çevrilməsi

Bu maliyyə hesabatları Azərbaycan Manatında (AZN) təqdim olunur, bu da Şirkətin funksional valyutasıdır.

4.4 Torpaq, tikili və avadanlıqlar və aktivlərdən istifadə etmə hüququ

Əsas vəsaitlər ilkin olaraq alış dəyərində, o cümlədən aktivlərin yerinə çatdırılmasına və onların Şirkətin rəhbərliyinin nəzərdə tutduğu tərzdə əməliyyat göstərməsi üçün lazımi vəziyyətə gətirilməsinə aid bütün birbaşa xərclərdə tanınmışdır.

Bu aktivlər xərc modelindən istifadə edərək sonrakı köhnəlmə və dəyərsizləşmə zərərlerini çıxmaqla maya dəyərində ölçülür.

Digər aktivlər ilkin olaraq alış dəyərində, o cümlədən aktivlərin yerinə çatdırılmasına və onların Şirkətin rəhbərliyinin nəzərdə tutduğu tərzdə əməliyyat göstərməsi üçün lazımi vəziyyətə gətirilməsinə aid bütün birbaşa xərclərdə tanınmışdır. Bu aktivlər xərc modelindən istifadə edərək sonrakı köhnəlmə və dəyərsizləşmə zərərlerini çıxmaqla maya dəyərində ölçülür.

Köhnəlmə azalan qalıq metodu ilə əsaslı tamamlanmamış işlərdən başqa torpaq, tikili və avadanlıqların və hesablanmış son qalıq dəyəri çıxılmaqla maya dəyəri aşağıdakılar arasında illik dərəcələrlə silinərək tanınır. Şirkət üçün illik köhnəlmə aşağıdakı faiz dərəcələri arasında dəyişir:

Binalar	7%
Maşın, qurğu və avadanlıq	25%
Nəqliyyat vasitələri	25%
Ofis avadanlığı	20%
İstifadə hüququ olan aktivlər	İcarəyə öhdəliyi müddətində

Torpaq üçün son istifadə müddəti müəyyən edilə bilmədiyi üçün əlaqədar balans dəyərləri amortizasiya edilmir.

Torpaq, tikili və avadanlıqlara əlavələr üzrə amortizasiya, aktivin alındığı və ya kapitallaşdırıldığı aydan tutulur, aktivin çıxarıldığı ay üçün isə amortizasiya hesablanmır.

Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

31 dekabr 2024-cü il tarixində başa çatmış il üzrə

4 Əsas uçot siyasətinin xülasəsi (davamı)

4.4 Toraq, tikili və avadanlıqlar və aktivlərdən istifadə etmə hüququ (davamı)

Ofis avadanlığının xaric edilməsindən yaranan qazanc və ya zərər, xaric olma gəliri ilə aktivlərin balans dəyəri arasındakı fərq "digər gəlir/(xərc) - xalis" daxilində məcmu gəlir hesabatında tanınmaqla müəyyən edilir. Tamamlanan kapital işi maya dəyəri ilə göstərilir.

4.5 Qeyri-maddi aktivlər

Qeyri-maddi aktivlər, qeyri-maddi aktiv kimi tanınmağı tələb edən əməliyyatlarda və ya idarəetmədə əldə edilmiş proqram təminatı və bununla əlaqəli lisenziyaları əhatə edir.

Onlar xərc modelindən istifadə etməklə uçota alınır. Kapitallaşdırılmış məsrəflər Şirkət üçün azaldılmış balans metodu ilə amortizasiya edilir. Qalıq dəyərlər və faydalı istifadə müddəti hər hesabat tarixində nəzərdən keçirilir. Bundan əlavə, onlar dəyərsizləşmə testinə məruz qalırlar. Əlavə olaraq, dəyərsizləşmə testinə məruz qalırlar.

Proqram təminatının istifadə müddəti 10 ildir. Əldə edilmiş kompüter proqram təminatı lisenziyaları xüsusi proqram təminatının əldə edilməsi və quraşdırılması üçün çəkilən xərclər əsasında kapitallaşdırılır.

Qeyri-maddi aktiv xaric edildikdə və ya istifadədən və ya xaricdən gələcək iqtisadi səmərə gözlənilmədikdə tanınması dayandırılır. Qeyri-maddi aktivin tanınmasının dayandırılması nəticəsində yaranan mənfəət və ya zərərlər, xaricdən əldə edilən xalis gəlirlə aktivin balans dəyəri arasındakı fərq kimi ölçülür və aktivin tanınması dayandırıldıqda mənfəət və ya zərərdə tanınır.

4.6 Maliyyə alətləri

İlkin qiymətləndirilmə və uçotdan silinmə

Maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri Şirkətin maliyyə alətinin müqavilə müddəaları üzrə tərəfə çevrildiyi halda tanınır və ilkin olaraq ədalətli dəyər üstəgəl əməliyyat xərcləri ilə ölçülür.

Maliyyə aktivləri maliyyə aktivləri ilə bağlı pul vəsaitlərinin hərəkəti üzrə müqavilə hüquqlarının müddəti bitdikdə və ya maliyyə aktivləri və bütün əhəmiyyətli risklər və faydalar ötürüldükdə uçotdan silinir.

Maliyyə öhdəliyi ödənilmədiyi, dayandırıldığı, ləğv edildiyi ya da müddəti bitdiyi halda uçotdan silinir.

Maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri sonradan aşağıda təsvir edildiyi kimi ölçülür.

Təsnifat və qiymətləndirmə

Maliyyə aktivləri

İlkin tanınmada, maliyyə aktivləri, amortizasiya edilmiş dəyərlə, ədalətli dəyərin digər məcmu gəlirlə (FVOCI) və ədalətli dəyərin mənfəət və zərər ilə (FVTPL) qiymətləndirildiyi kimi təsnifləşdirilir.

Maliyyə aktivləri, həm də aşağıdakı şərtləri yerinə yetirirsə və FVTPL -də göstərilirsə, amortizasiya edilmiş dəyərlə ölçülür.

- aktivin məqsədi müqavilə əsasında pul vəsaitlərinin hərəkətini toplamaq üçün aktivləri saxlamağı nəzərdə tutan bir biznes modelində saxlanılır; və
- maliyyə aktivinin müqavilənin şərtləri müəyyən edilmiş tarixlərdə pul vəsaitlərinin hərəkətinə, əsas pul vəsaitlərinin ödənilməməsi və əsas məbləğ üzrə mənfəətin artmasına səbəb olur.

Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

31 dekabr 2024-cü il tarixində başa çatmış il üzrə

4 Əsas uçot siyasətinin xülasəsi (davamı)

4.6 Maliyyə alətləri (davamı)

Təsnifat və qiymətləndirmə (davamı)

Maliyyə aktivləri (davamı)

Borc aləti FVOCI-də yalnız aşağıdakı şərtlərə cavab verirsə və FVTPL -də göstərilmiş ölçülür:

- aktivin məqsədi həm müqaviləli pul vəsaitlərinin hərəkəti toplanması, həm də maliyyə aktivlərinin satışı ilə əldə edilən biznes modeli çərçivəsində keçirilir; və
- maliyyə aktivinin müqavilənin şərtləri müəyyən edilmiş tarixlərdə pul vəsaitlərinin hərəkətinə, əsas pul vəsaitlərinin ödənilməmiş əsas məbləğinin ödənilməsinə səbəb olur.

Satış üçün saxlanılmayan kapital qoyuluşunun ilkin tanınması zamanı Şirkət OCI-də ədalətli dəyərdəki dəyişiklikləri təqdim etməyi seçə bilər. Bu seçki investisiya əsasında həyata keçirilir. Bütün digər maliyyə aktivləri FVTPL-də ölçülmüş kimi təsnif edilir.

Bundan əlavə, ilkin tanıma zamanı, Şirkət əks halda amortizasiya olunmuş maya dəyəri ilə və ya FVOCI ilə ölçülməli tələblərə cavab verən maliyyə aktivini təyin edə bilər, əks halda yaranacaq mühasibat uyğunsuzluğunu aradan qaldırırsa və ya əhəmiyyətli dərəcədə azaltmalıdır.

Biznes modelinin qiymətləndirilməsi:

Şirkət aktivin portfel səviyyəsində saxlandığı biznes modelin məqsədini qiymətləndirir, belə ki, bu biznesin necə idarə edildiyini və rəhbərliyə təqdim edilən məlumatı daha yaxşı əks etdirir.

Müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin hərəkəti yalnız əsas və mənfəət ödənişləri olub-olmadığını qiymətləndirir:

Bu qiymətləndirmə məqsədilə "əsas" maliyyə aktivinin ilkin tanınmasında ədalətli dəyəri kimi müəyyən edilir. "Mənfəət" pul vəsaitinin vaxt dəyəri və müəyyən bir müddət ərzində istisna edilən əsas məbləğə və digər əsas maliyyə riskləri və məsrəfləri (məsələn, likvidlik riski və inzibati xərclər) ilə əlaqədar olan kredit riski üçün müəyyən edilir. Ayrıca olaraq mənfəət marjası da buna aiddir. Müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin hərəkəti yalnız əsas və mənfəət ödənişlərinin olub olmadığını qiymətləndirərkən, Şirkət müqavilənin şərtlərini nəzərdən keçirir. Bu, maliyyə aktivinin bu şərtlərə cavab verməyəcəyinə dair müqaviləli pul vəsaitlərinin hərəkətinin vaxtı və ya məbləğini dəyişdirə biləcək müqavilə şərtlərinin olub olmadığını qiymətləndirməkdən ibarətdir.

Yenidən təsnifat:

Maliyyə aktivləri maliyyə aktivlərini idarə etmək üçün öz biznes modelini dəyişdirdikdən sonra dövr ərzində istisna olmaqla, maliyyə aktivləri ilkin tanınmasından sonra yenidən təsnifləşdirilmir.

Dəyərdəndüşmə

Şirkət, gözlənilən kredit itkiləri (ECL) üzrə amortizasiya olunmuş dəyərdə olan maliyyə aktivləri üzrə dəyərsizləşmə ehtiyatını tanıyır. Şirkət, ilk 12 aylıq ECL ölçülməsinin başlanmasından sonra kredit riskinin əhəmiyyətli dərəcədə artmadığı maliyyə alətləri istisna olmaqla, ömür boyu ECL-ə bərabər olan məbləğdə dəyərsizləşmə ehtiyatını ölçür.

Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

31 dekabr 2024-cü il tarixində başa çatmış il üzrə

4 Əsas uçot siyasətinin xülasəsi (davamı)

4.6 Maliyyə alətləri (davamı)

ECL ölçülməsi

ECL, kredit itkiləri ehtimalı ağırlıqlı təxminlərdir. Bunlar aşağıdakı kimi ölçülür:

- hesabat tarixində dəyərsizləşməyən maliyyə aktivləri: bütün pul vəsaitlərinin çatışmazlıqlarının indiki dəyəri (yəni müqaviləyə uyğun olaraq müəssisəyə aid olan pul vəsaitlərinin hərəkəti və şirkətin əldə etməyi planlaşdırdığı pul vəsaitlərinin hərəkəti arasındakı fərq).
- hesabat tarixində kredit itkisinə məruz qalan maliyyə aktivləri: məcmu balans dəyəri və təxmin edilən gələcək pul vəsaitlərinin hərəkəti indiki dəyəri arasındakı fərq kimi;
- alınmamış maliyyə öhdəlikləri: öhdəliyin alınması və Şirkətin qəbul etməsini gözlədiyi pul vəsaitlərinin hərəkəti ilə bağlı olan müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin hərəkəti arasındakı mövcud dəyər kimi

Kredit üzrə dəyərsizləşmiş maliyyə aktivləri:

Hər hesabat tarixində, FVOCI-də daşınan amortizasiya edilmiş dəyər və maliyyə aktivlərində əks etdirilən maliyyə aktivləri kredit itkisinə məruz qaldıqlarını qiymətləndirir. Maliyyə aktivinin təxmin edilən gələcək pul vəsaitlərinin hərəkətinə zərərli təsir göstərən bir və ya daha çox hadisə baş verdikdə maliyyə aktivini "kredit itkisinə məruz qalmışdır". Şirkət debitor borcları üçün standartın sadələşdirilmiş yanaşmasını tətbiq etmişdir və GKZ-ni ömür boyu gözlənilən kredit itkiləri əsasında hesablamışdır. Şirkət bir ehtiyat modeli qurdu və oxşar kredit riski profilindəki maliyyə aktivləri üçün ən yaxşı idarəetmə təxmininə görə orta defolt dərəcələrini istifadə etdi.

Silinmə:

FVOCI-də amortizasiya olunmuş dəyəri və borc qiymətli kağızları ilə uçota alınan aktivlər bərpa perspektivi olmadığı təqdirdə (qismən və ya tam olaraq) silinir. Bu, ümumiyyətlə, Şirkət müştərilərin bərpası üçün bütün qanuni və düzəliş səylərini tükəndiyi vəziyyətdir. Bununla yanaşı, silinən maliyyə aktivləri şirkətin ödəməli məbləğləri geri qaytarma qaydalarına riayət etmək üçün hələ də icra fəaliyyətinə məruz qala bilər.

Dəyərsizləşmənin təqdimatı

Amortizasiya olunmuş maya dəyəri ilə ölçülən maliyyə aktivləri üçün zərər ehtiyatı, aktivlərin ümumi balans dəyərindən çıxılır.

Maliyyə öhdəliklərinin təsnifatı və sonrakı qiymətləndirilməsi

Maliyyə öhdəlikləri ticarət və digər kreditor borclarından, borclardan və əlaqəli tərəflərə ödəniləcək məbləğlərdən ibarətdir.

Maliyyə öhdəlikləri sonradan effektiv faiz metodunu istifadə edərək amortizasiya olunmuş dəyərle ölçülür. Bütün faizlə əlaqədar ödənişlər "maliyyə xərcləri" daxilindədir.

Maliyyə alətlərinin əvəzləşdirilməsi

Yalnız tanınan məbləği əvəzləşdirmək üçün qanuni qüvvəyə minmiş qarşılıqlı əvəzləşdirmə hüququ olduğu və xalis əsasla əvəzləşdirmək və ya eyni zamanda aktivini realizə etmək və öhdəliyi yerinə yetirmək niyyəti olduğu halda maliyyə aktivləri və öhdəlikləri əvəzləşdirilir və xalis məbləğ, edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda göstərilir.

Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər
31 dekabr 2024-cü il tarixində başa çatmış il üzrə

4 Əsas uçot siyasətinin xülasəsi (davamı)

4.7 Törəmə şirkətlərə investisiya

Törəmə müəssisələr Şirkətin nəzarət etdiyi bütün müəssisələrdir. Nəzarət Şirkət tərəfindən o zaman əldə edilir ki:

- investisiya obyektı üzərində səlahiyyətə malikdir;
- investisiya obyektində iştirakından dəyişkən gəlirlərə məruz qalır və ya hüquqları vardır; və
- öz gəlirlərinə təsir etmək üçün gücündən istifadə edə bilər.

Törəmə müəssisələrə investisiyalar dəyərsizləşmə çıxılmaqla ilkin dəyərlə qeydə alınır.

Törəmə müəssisəyə investisiyanın dəyəri aşağıdakıların məcmusudur:

- mübadilə tarixində verilmiş aktivlərin, yaranmış və ya qəbul edilmiş öhdəliklərin və şirkət tərəfindən buraxılmış kapital alətlərinin ədalətli dəyəri; plus
- törəmə müəssisənin alınması ilə birbaşa əlaqəli olan hər hansı xərclər.

Bütün törəmə müəssisələrin hesabat tarixi 31 dekabrdir.

4.8 Ehtiyatlar

Mal-material ehtiyatları maya dəyəri və ya xalis realizə olunan dəyər ən aşağı həddə qeyd olunan istehlak olunan ehtiyatlardan ibarətdir.

Xərclər ölçülmüş orta xərc formulundan istifadə etməklə təyin edilir. Eyni xərc düsturu oxşar xüsusiyyətə malik olan və müəssisə üçün istifadə olunan bütün ehtiyatlar üçün istifadə olunur.

Ehtiyatların xalis realizə olunan dəyərinə qədər silinməsi və ehtiyatların bütün itkiləri silinmə və ya itki yarandığı dövrdə xərc kimi tanınır. Xalis realizə olunan dəyərin artması nəticəsində yaranan ehtiyatların hər hansı bir silinməsinin məbləği bərpa dövrünün baş verdiyi dövrdə xərc kimi tanınan ehtiyatların miqdarında azalma kimi tanınır.

4.9 Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri

Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri məcmu pul məbləğlərinə asanlıqla çevrilə bilən və dəyər dəyişikliyinə əhəmiyyətsiz dərəcədə məruz qalan maddələrdir. Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatdakı pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri, pul vəsaitlərini (əgər varsa) və banklarda nağd puldan ibarətdir və effektiv faiz metodundan istifadə edərək amortizasiya edilmiş dəyərlə əks etdirilir.

4.10 Kapital, ehtiyatlar və dividend ödənişləri

Nizamnamə kapitalı verilmiş səhmlərin nominal dəyərini əks etdirir.

Şirkət qeyd 11-də izah olunduğu kimi xəzinə səhmlərinə malikdir. Rəhbərliyin qərarına əsasən, bu əməliyyata xüsusi tətbiq olunan standart və ya şərh olmadıqda, Şirkət bu xəzinədarlıq səhmlərini kapitalın elementi kimi onların geri alınması qiymətində açıqlamaq siyasətini qəbul etmişdir.

Səhmdarlara ödənilməli olan dividendlər hesabat tarixindən əvvəl ümumi yığıncaqda dividendlər təsdiq edildikdə "ticarət və digər kreditör borcları"na daxil edilir. Bölüşdürülməmiş mənfəət/Yığılmış zərərlərə cari və əvvəlki illərin bütün mənfəət və zərərləri daxildir.

Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər
31 dekabr 2024-cü il tarixində başa çatmış il üzrə

4 Əsas uçot siyasətinin xülasəsi (davamı)

4.11 İşçilərin mükafatlandırılması

Qısamüddətli işçi müavinəti

Qısamüddətli işçilər üçün müavinətlərin dəyəri (xidmət verildikdən sonra on iki ay ərzində ödənilən məzuniyyət və xəstəlik məzuniyyəti, mükafatlar və tibbi yardım kimi pul olmayan müavinətlər) xidmətin göstərildiyi dövrdə tanınır və endirim edilmir. Kompensasiya edilmiş məzuniyyətlərin gözlənilən dəyəri, işçi hüququ artıran xidmətlər göstərdikdə və ya yığılmayan məzuniyyətlər olduqda, məzuniyyətlər baş verdikdə xərc kimi tanınır.

İşçilərin xidmətin sonunda mükafatlandırılması

Azərbaycan qanunvericiliyinin tələb etdiyi kimi, Şirkət işçilərin əmək haqlarından pensiya məbləğlərini tutur və öz pay payı ilə birlikdə dövlət pensiya fonduna ödəyir. Təqaüdə çıxdıqdan sonra bütün pensiya ödənişləri dövlət pensiya fondu tərəfindən həyata keçirilir. Bundan əlavə, keçən il ərzində Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsində edilmiş dəyişikliklərə əsasən, bu dərəcələr müəssisə və işçilər üçün müvafiq olaraq 15% və 10% müəyyən edilmişdir. Qayda 1 yanvar 2019-cu ildən qüvvədədir.

4.12 Ehtiyatlar və şərti öhdəliklər

Ehtiyatlar cari öhdəliklərin keçmiş hadisə səbəbindən Şirkətdən iqtisadi mənbələrin məxaricinə gətirəcəyi və məbləğlərin etibarlı şəkildə hesablanma bildiyi halda tanınır. Məxaricin müddəti və məbləği hələ də qeyri-müəyyən ola bilər. Cari öhdəlik keçmiş hadisələrin (misal üçün, hüquqi mübahisələr və ya yüklənmiş müqavilələr) səbəb olduğu hüquqi və konstruktiv öhdəliklərdən yarana bilər.

Ehtiyatlar hesabat tarixində mövcud olan ən etibarlı sübuta, o cümlədən, cari öhdəliklə bağlı risklərə və qeyri-müəyyənliklərə əsaslanan cari öhdəliyi yerinə yetirmək üçün tələb olunan hesablanmış məsrəf ilə qiymətləndirilir. Oxşar öhdəliklərin olduğu halda öhdəliyin ödənilməsində məxaricin tələb olunacağı ehtimalı bütün öhdəliklər sinfi nəzərə alınmaqla müəyyən edilir. Ehtiyatlar onların diskontlaşdırılmış dəyərinə qədər diskont edilir. Burada pulların vaxt dəyəri əhəmiyyətlidir. Şirkətin üçüncü tərəfdən faktiki olaraq toplaya biləcəyi öhdəliklə bağlı hər hansı ödəniş ayrıca aktiv kimi tanınır. Lakin bu aktiv əlaqəli ehtiyatın məbləğindən artıq olmamalıdır. Bütün ehtiyatlar hər hesabat tarixində təhlil edilir və cari ən yaxşı hesablanmış qiyməti əks etdirmək üçün uyğunlaşdırılır.

Cari öhdəliklərin nəticəsində iqtisadi mənbələrin mümkün məxarici mümkün olmaması və ya çox zəif olması ehtimal edildiyi hallarda müəssisələrin birləşməsi zamanı güman olunma halı istisna olaraq öhdəlik tanınmır. Şirkət üçün aktivin tanınma meyarlarına cavab verməyən mümkün iqtisadi gəlir axını şərti aktivlər hesab olunur.

4.13 Gəlir

Müştərilərlə bağlanmış müqavilələrdən əldə olunan gəlir

MHBS 15 "Müştərilərlə müqavilələrdən yaranan gəlir" müştərilərlə müqavilələrdən yaranan gəlir üçün mühasibat uçotunun tək hərtərəfli modelini təklif edir və MHBS daxilində bir neçə Standartlar və Şərhlərdə tapılmış cari gəliri tanıma yolunu əvəz edir. O, aşağıda göstəriləndiyi kimi müştərilərlə müqavilələrdən yaranan gəlirə tətbiq olunacaq yeni 5 mərhələli model yaradır.

1 Müştəri ilə müqaviləni müəyyənləşdirin: Müqavilə iki və ya daha çox tərəf arasında razılaşdırılır və hüquqlar və öhdəliklər yaradılır və həmin hüquq və öhdəliklər hər birinə meyar edilir.

2 Müqavilənin yerinə yetirilməsi üzrə öhdəlikləri müəyyənləşdirin: Müqavilənin yerinə yetirilməsi öhdəliyi mal və ya xidmətin müştəriyə ötürülməsinə verilən vəddir.

Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

31 dekabr 2024-cü il tarixində başa çatmış il üzrə

4 Əsas uçot siyasətinin xülasəsi (davamı)

4.13 Gəlir (davamı)

3 Əməliyyat qiymətini müəyyənləşdirin: Əməliyyat qiyməti, üçüncü tərəf adından toplanan məbləğlər istisna olmaqla, sözügedən mal və xidmətlərin bir müştəriyə köçürülməsi üzrə olan məbləğdir.

4 Əməliyyat qiymətini müqavilə üzrə yerinə yetirilən öhdəliklərə ayırın: Müqavilənin bir neçə öhdəliyi var ki, hər icra öhdəliyini təmin etmək üçün Şirkət hər bir fəaliyyət öhdəliyinə əməliyyatın qiymətini təsvir edən məbləğdə ayırır.

5 Gəlirləri şirkətin icra öhdəliyini yerinə yetirdikdə və qəbul etdikdə qəbul edin.

Malların satışı

Müştərilərlə bağlanmış müqavilələrdən əldə edilən gəlir, mallara nəzarət müştəriyə keçdikdə və bununla da icra öhdəlikləri yerinə yetirildikdə, Şirkətin həmin mallar müqabilində almaq hüququna malik olmasını gözlədiyi məbləğdə tanınır.

4.14 Əməliyyat xərcləri

Əməliyyat xərcləri, xidmətdən istifadə edildikdə və ya başlama tarixində mənfəət və zərər ilə tanınır.

4.15 Vergilərin tutulması

Mənfəət vergisi xərcləri cari və təxirə salınmış vergi gəlir və xərclərini əks etdirir.

Cari vergi xərci

Cari vergi xərci il üzrə vergi tutulan mənfəətə əsaslanır. Vergi tutulan mənfəət məcmu gəlir haqqında hesabatda göstərilmiş xalis mənfəətdən fərqlənir, çünki o, digər illərdə vergi tutulan və ya çıxılan gəlir və ya xərc maddələrini və sonradan heç zaman vergi tutulmayan və ya çıxılmayan maddələri istisna edir. Şirkətin cari vergi xərci hesabat dövrü ərzində Azərbaycan Respublikasında qəbul edilmiş və ya faktiki olaraq qəbul edilmiş vergi dərəcələrini istifadə etməklə hesablanır.

Təxirə salınmış vergi

Təxirə salınmış vergi maliyyə hesabatlarında aktivlərin və öhdəliklərin balans dəyərləri və vergi tutulan mənfəətin hesablanması zamanı istifadə edilən müvafiq vergi əsasları arasındakı fərq üzrə ödənilməsi və ya bərpa edilməsi gözlənilən vergidir və öhdəliklərin uçotu metodundan istifadə etməklə uçota alınır. Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri adətən vergi tutula bilən bütün müvəqqəti fərqlər üzrə tanınır və təxirə salınmış aktivlər çıxıla bilən müvəqqəti fərqlərin istifadə olunma bilməsinə dair vergiyə cəlb edilən mənfəətin əldə edilməsi ehtimalının mövcud olacağı zaman hesablanır. Müvəqqəti fərq nə vergi mənfəətinə, nə də uçot mənfəətinə təsir göstərməyən əməliyyatda digər aktiv və öhdəliklərin ilkin tanınmasından yarandığı halda belə aktivlər və öhdəliklər tanınmır.

Təxirə salınmış vergi aktivlərinin balans dəyəri hər hesabat tarixində təhlil edilir və aktivin bütöv və ya qismən bərpa olunacağına imkan verməsi üçün mövcud olacaq kifayət qədər vergi tutulan mənfəətlərin artıq mümkün olmadığı halda azaldılır.

Təxirə salınmış vergi öhdəliyi tətbiq edilməsi ödənilməsi və ya aktivin realizə olduğu dövrdə gözlənilən vergi dərəcələri ilə hesablanır. Təxirə salınmış vergi məcmu gəlir haqqında hesabatda aid edilmişdir. Burada verginin birbaşa kapitalla aid edilən maddələr ilə bağlı olması istisna halıdır, çünki təxirə salınmış vergi də kapitalla aiddir.

Təxirə salınmış vergi aktivləri və təxirə salınmış vergi öhdəlikləri aşağıdakı şərt olduğu halda əvəzləşdirilir və maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda xalis şəkildə göstərilir:

Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər
31 dekabr 2024-cü il tarixində başa çatmış il üzrə

4 Əsas uçot siyasətinin xülasəsi (davamı)

4.15 Vergilərin tutulması (davamı)

Təxirə salınmış vergi (davamı)

- Şirkətin cari gəlir vergisi aktivlərini və cari gəlir vergi öhdəlikləri əvəzləşdirmək üçün qanuni qüvvəyə minmiş qarşılıqlı əvəzləşdirmə hüququ var;
- Gəlir vergilərinə aid təxirə salınmış vergi aktivləri və təxirə salınmış vergi öhdəlikləri üzrə eyni vergi tutulan müəssisəsi üzrə eyni vergi orqanı tərəfindən vergi çıxılır.

Həmçinin, Azərbaycan Respublikasının Şirkətin fəaliyyəti üzrə qiymətləndirilən digər müxtəlif vergiləri mövcuddur. Bu vergilər məcmu gəlir haqqında hesabatda əməliyyat xərclərinin komponenti kimi daxil edilib.

4.16 Uçot siyasətlərinin tətbiqində rəhbərliyin əhəmiyyətli mühakimə

Maliyyə hesabatlarının hazırlanması zamanı rəhbərlik aktivlərin, öhdəliklərin, gəlir və xərclərin tanınması və qiymətləndirilməsinə dair bir sıra mühakimələr, hesablamalar və fərziyyələri həyata keçirir. Real nəticələr bu qiymətləndirmələrdən fərqli ola bilər.

Şirkət illik maliyyə hesabatlarında 31 dekabr 2023-ci il tarixili maliyyə hesabatlarında tətbiq olunan hesablama və fərziyyələri davamlı şəkildə tətbiq edir. Hesablamalar və əsas fərziyyələr davamlı olaraq nəzərdən keçirilir. Hesablamalara edilən düzəlişlər perspektiv olaraq tanınır.

Şübhəli hesablar üçün ehtiyatın qiymətləndirilməsi

Hər bir hesabat tarixində rəhbərlik debitor borcların gözlənilən kredit itkisi (ECL) ölçülməsi üçün ehtiyat matrisindən istifadə edir. Debitor borclar üzrə dəyərsizləşmə ECL əsasında tanınır.

Təxirə salınmış vergi aktivlərinin tanınması

Təxirə salınmış vergi aktivlərinin tanınması dərəcəsi çıxıla bilən müvəqqəti fərqlərin istifadə oluna bilməsi üçün Şirkətin gələcək vergiyə cəlb edilən mənfəətinin əldə edilməsi ehtimalının qiymətləndirilməsinə əsaslanır. Əlavə olaraq, əhəmiyyətli mühakimə istənilən hüquqi və ya iqtisadi məhdudiyyətlərin təsirinin və ya müxtəlif vergi qanunvericiliyində qeyri-müəyyənliklərin qiymətləndirilməsində tələb olunur.

4.17 Hesablamanın qeyri-müəyyənliyi

Aktivlərin, öhdəliklərin, gəlirin və xərclərin tanınması və qiymətləndirilməsi üzrə ən əhəmiyyətli təsiri olan hesablamalar və fərziyyələr haqqında məlumat aşağıda göstərilib. Faktiki nəticələr əhəmiyyətli dərəcədə fərqlənə bilər.

Mal-material ehtiyatları

Mal-material ehtiyatları maya dəyəri və xalis mümkün satış dəyəri arasındakı ən aşağı olan dəyərdə ölçülür. Xalis mümkün satış dəyərlərinin qiymətləndirilməsində rəhbərlik qiymətləndirilmələrin edildiyi vaxtlarda mövcud olan ən etibarlı sübutu nəzərə alır. Şirkət, qrup şirkətlərindən satın alınmış ehtiyatlar üzrə realizə olunmamış mənfəətin hesablanması üçün müxtəlif nisbətlərə əsaslanaraq müəyyən qiymətləndirmələrdən istifadə edir. Şirkət müntəzəm olaraq köhnəlmədən zərəri qiymətləndirmək üçün mal-material ehtiyatlarını təhlil edir. Köhnəlmə üzrə ehtiyatın məcmu gəlir haqqında hesabatda tanınıb-tanınmadığının müəyyən edilməsi zamanı Şirkət maddənin hər hansı gələcək bərpa edilməsinə və ya bu cür maddə üzrə xalis mümkün satış dəyəre işarə edən hər hansı müşahidə olunan məlumatlara dair mühakimələrini edir.

Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

31 dekabr 2024-cü il tarixində başa çatmış il üzrə

4 Əsas uçot siyasətinin xülasəsi (davamı)

4.17 Hesablamanın qeyri-müəyyənliyi (davamı)

Qeyri-maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi

Dəyərsizliyin qiymətləndirilməsi məqsədilə aktivlər əsasən müstəqil pul vəsaitlərinin daxilolmaları (pul vəsaitlərini yaradan vahidlər) olan ən aşağı səviyyədə qruplaşdırılır. Nəticədə, bəzi aktivlər dəyərsizləşmə üçün ayrı-ayrılıqda sınaqdan keçirilir, bəziləri isə pul vahidi səviyyəsində sınaqdan keçirilir. Hadisələr və ya dəyişikliklər, balans dəyərinin bərpa edilə bilməyəcəyini göstərdikdə, bütün fərdi aktivlər və ya pul vəsaitlərini yaradan vahid dəyərsizləşmələr üçün sınaqdan keçirilir.

Qiymətdən düşmə zərəri, aktivin və ya pul vəsaitlərini yaradan vahidin balans dəyərinin satış qiyməti və istifadə dəyərini çıxardığı ədalətli dəyərdən yüksək olan bərpa edilə bilən məbləğdən artıq olduğu məbləğdə tanınır. Qenerasiya dəyərini müəyyən etmək üçün rəhbərlik, hər bir pul vəsaitlərini yaradan vahidin gözlənilən gələcək pul vəsaitlərinin hərəkətini təxmin edir və bu pul vəsaitlərinin axınının indiki dəyərini hesablamaq üçün uyğun faiz dərəcəsini təyin edir. Daha sonra bütün aktivlər əvvəllər tanınmış dəyərsizləşmə zərərinin artıq olmaya biləcəyi göstəricilərinə yenidən baxılır. Pul vəsaitlərini yaradan vahidin bərpa edilə bilən məbləği onun balans dəyərindən artıq olduqda dəyərdən düşmə zərəri geri qaytarılır.

Ehtiyat

Ehtiyatlar xüsusi əməliyyatlar ətrafında mövcud olan məlumatlardan rəhbərliyin təxminlərinə əsasən artırılır. Ehtiyatların qiymətləndirilməsi zamanı ehtiyatlılıqdan istifadə olunur ki, Şirkətin hesabatda açıqlanan xalis gəlirini əhəmiyyətli dərəcədə artırmamasın və öhdəliklərini aşağı göstərməsin.

Amortizasiya oluna bilən aktivlərin istifadə müddəti

Rəhbərlik, hər hesabat tarixində amortizasiya oluna bilən aktivlərin faydalı ömrünü, şirkətə gözlənilən faydalılığına əsasən nəzərdən keçirir. Balans dəyərləri 5 saylı qeyddə təhlil edilmişdir. Ancaq faktiki nəticələr texniki köhnəlməyə, xüsusilə də kompüter və ofis avadanlığına görə fərqlənə bilər.

Aktivlərdən istifadə hüququ və icarə öhdəliyi

Aktivlərdən istifadə hüququ və icarə öhdəliyi MHBS 16 "İcarələr"ə uyğun olaraq qeydə alınmışdır. Rəhbərlik hesab edir ki, hesablama üçün istifadə olunan icarə müddəti faktlara əsaslanır və müqaviləyə əsasən bağlana bilər. Faiz dərəcəsinin hesablanması da şirkətin öz borc portfelinə uyğundur və bazara əsaslanır. Qeyd 5.1-də təhlil edilən istifadə hüququ aktivinin balans dəyəri.

Qeyri-maddi aktivlərin istifadə müddəti

Rəhbərlik, hər hesabat tarixində qeyri-maddi aktivlərin faydalı ömrünü, şirkətə gözlənilən faydalılığına əsasən nəzərdən keçirir. Balans dəyərləri 6 saylı qeyddə təhlil edilmişdir.

Petrochem Qrup MMC
Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər
31 dekabr 2024-cü il tarixində başa çatmış il üzrə

5 Torpaq, tikili və avadanlıqlar

	Torpaq		Binalar	Ofis avadanlığı və digər əsas vəsaitlər		Nəqliyyat vasitələri və avadanlıqlar		Cəmi
	AZN	AZN		AZN	AZN	AZN	AZN	
2024								
Ümumi balans dəyəri								
1 yanvara olan qalıq	3,507,925	1,643,066		672,060		1,985,511		7,808,562
Daxilolmalar	-	21,864		119,730		983		142,577
31 dekabrə olan qalıq	3,507,925	1,664,930		791,790		1,986,494		7,951,139
Yığılmış köhnəlmə								
1 yanvara olan qalıq	-	910,609		501,327		1,215,621		2,627,557
İl üzrə amortizasiya xərci	-	51,272		88,315		105,012		244,599
31 dekabrə olan qalıq	-	961,881		589,642		1,320,633		2,872,156
31 dekabr 2024-cü il tarixinə xalis qalıq dəyəri	3,507,925	703,049		202,148		665,861		5,078,983

Petrochem Qrup MMC
Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər
31 dekabr 2024-cü il tarixində başa çatmış il üzrə

5 Torpaq, tikili və avadanlıqlar (Davamı)					
2023	Torpaq AZN	Binalar AZN	Ofis avadanlığı və digər əsas vəsaitlər AZN	Nəqliyyat vasitələri və avadanlıqlar AZN	Cəmi AZN
Ümumi balans dəyəri					
1 yanvara olan qalıq	3,507,925	1,605,991	607,518	1,580,304	7,301,738
Daxilolma	-	37,075	64,542	405,207	506,824
31 dekabra olan qalıq	3,507,925	1,643,066	672,060	1,985,511	7,808,562
Yığılmış köhnəlmə					
1 yanvara olan qalıq	-	855,479	474,412	998,751	2,328,642
İl üzrə xərc	-	55,130	26,915	216,870	298,915
31 dekabra olan qalıq	-	910,609	501,327	1,215,621	2,627,557
31 dekabr 2023-cü il tarixinə xalis qalıq dəyəri	3,507,925	732,457	170,733	769,890	5,181,005

Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər (davamı)
31 dekabr 2024-cü il tarixində başa çatmış il üzrə

5.1 İstifadə hüququ olan aktivlər

	2024	2023
	AZN	AZN
Ümumi balans dəyəri		
1 yanvara olan qalıq	102,508	102,508
Daxilolma	-	-
31 dekabrə olan qalıq	102,508	102,508
Yığılmış köhnəlmə		
1 yanvara olan qalıq	41,004	20,502
İl üzrə hesablanmış xərc (qeyd 17)	20,502	20,502
31 dekabrə olan qalıq	61,506	41,004
31 dekabr tarixinə xalis qalıq dəyəri	41,002	61,504

6 Qeyri-maddi aktivlər

	2024	2023
	AZN	AZN
Ümumi balans dəyəri		
1 yanvara olan qalıq	19,769	18,749
Daxilolma	-	1,020
31 dekabrə olan qalıq	19,769	19,769
Yığılmış köhnəlmə		
1 yanvara olan qalıq	8,485	7,231
İl üzrə hesablanmış xərc (qeyd 17)	1,132	1,254
31 dekabrə olan qalıq	9,617	8,485
31 dekabr tarixinə xalis qalıq dəyəri	10,152	11,284

7 Ehtiyatlar

	2024	2023
	AZN	AZN
Satış üçün saxlanılan mallar	4,923,238	3,053,327
Hazır məhsullar	4,899	2,964
Qablaşdırma materialları	92,183	153,243
Digər inventar	183,428	233,864
Aşağı qiymətli istehlak materialları	-	4,772
	5,203,748	3,448,170

Petrochem Qrup MMC
Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər (davamı)
31 dekabr 2024-cü il tarixində başa çatmış il üzrə

8 Ticarət və digər debitor borclar

	2024	2023
	AZN	AZN
Maliyyə aktivləri		
Debitor borcları, ümumi	4,678,785	4,715,284
Çıxılın: Şübhəli borclar üçün ehtiyat	(2,576,310)	(2,562,760)
	2,102,475	2,152,524
Qeyri-maliyyə aktivləri		
Öncədən ödənişlər	143,032	-
Digər aktivlər	258,904	-
	401,936	-
	2,504,411	2,152,524

Aşağıdakı cədvəldə dəyərsizləşmə üzrə zərər üçün ehtiyatın açılışından yekun qalığına qədər uyğunlaşdırma göstərilir:

	2024	2023
	AZN	AZN
1 yanvara olan qalıq,	2,562,760	2,267,472
İl ərzində ehtiyat (qeyd 17)	13,550	295,288
31 dekabra olan qalıq,	2,576,310	2,562,760

9 Əlaqəli tərəflər

Adi fəaliyyət gedişində Şirkət digər şirkətlərlə işgüzar əlaqələr qurur və bu münasibətlər MHBS-da olan əlaqəli tərəf tərifinə aid edilir. Tərəflər birbaşa və ya dolay yolla maliyyə və əməliyyat qərarları qəbul edərkən Şirkət üzərində əhəmiyyətli təsir göstərmək qabiliyyətinə malik olduqda və ya əksinə, Şirkət və tərəfin ümumi nəzarətə tabe olduğu hallarda tərəflər Şirkətlə əlaqəli sayılır. Bu əməliyyatlar hər iki tərəfin razılaşdırdığı məbləğlərlə ölçülür.

Əlaqəli tərəflərlə balans

Səhmdardan alınacaq məbləğ

	2024	2023
	AZN	AZN
Səhmdardan alınacaq məbləğ-Cənab Fərhad Əliyev	-	40,500

Əlaqəli tərəflərə ödəniləcək məbləğlər

	2024	2023
	AZN	AZN
Petrochem Performance Products MMC	4,644	4,084
	4,644	4,084

Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatların detalları:

İl ərzində şirkətin direktorlarına və digər əsas rəhbər üzvlərinə verilən kompensasiya aşağıdakı kimidir:

	2024	2023
	AZN	AZN
Əmək haqqı və digər işçi xərcləri	382,733	310,892

Əlaqədar tərəflərlə əməliyyatlar

	2024	2023
	AZN	AZN
Gəlir	1,080	2,346
Xərclər	10,528	1,119

Petrochem Qrup MMC
Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər (davamı)
31 dekabr 2024-cü il tarixində başa çatmış il üzrə

10 Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri

	2024	2023
	AZN	AZN
Nağd pul vəsaitləri	13,505	13,505
Banklarda olan nağd pul vəsaitləri	701,247	1,405,111
ƏDV depozitləri	67,647	37,981
Çıxılın: dəyərsizləşmə itkisi üzrə ehtiyat (gözlənilən kredit itkisi)	-	(17,540)
	782,399	1,439,057

Dəyərsizləşmə üzrə ehtiyatın ayrılmasının ilkin qalıqdan ilin sonuna qalığa qədər üzləşmələri göstərilir:

	2024	2023
	AZN	AZN
1 yanvara olan qalıq	17,540	10,385
İl üzrə xərc	(17,540)	7,155
31 dekabrda olan qalıq	-	17,540

Nağd pul axını məqsədləri üçün pul və pul ekvivalentləri aşağıdakılardan ibarətdir:

	2024	2023
	AZN	AZN
Nağd pul vəsaitləri	13,505	13,505
Banklarda olan nağd pul vəsaitləri	701,247	1,405,111
	714,752	1,418,616

11 Nizamnamə kapitalı

Şirkətin nizamnamə kapitalı hər birinin nominal dəyəri 64,000 AZN (39,648 ABŞ dolları) (2023: 64,000 AZN) olan 100 ədəd tam ödənilmiş adi səhmlərdən ibarətdir. 2021-ci il ərzində, Şirkət öz səhmlərini geri aldı. Bu səhmlər 5,000,000 dollar qarşılığında geri alınıb. Bu səhmlər xəzinə səhmləri kimi təsnif edilmişdir.

2024 – cü il ərzində Petrochem Qrup MMC – şirkəti 718,421 AZN məbləğində dividend elan etmiş və tam məbləğdə ödənilmişdir. (2023: 1,294,444 AZN)

	2024	2023
	AZN	AZN
31 dekabrda cəmi təsdiq edilmiş, buraxılmış və tam ödənilmiş paylar	6,400,000	6,400,000

Şirkətin buraxılmış nizamnamə kapitalı aşağıdakı təsisçilər tərəfindən saxlanılır:

	2024	2023	2024	2023
	%	%	AZN	AZN
Cənab Fərhad Əliyev	35.00	35.00	2,240,000	2,240,000
Petrochem Qrup LLC	65.00	65.00	4,160,000	4,160,000
	100.00	100.00	6,400,000	6,400,000

Petrochem Qrup MMC hazırda bir törəmə müəssisəyə sahibdir. Şirkət Petrochem Performance Products MMC-nin səhmlərinin 51%-ə sahibdir. 2024 – cü il ərzində Petrochem Performance Products MMC tərəfindən 3,155,874 AZN dividend elan edilmişdir və onun 1,609,496 AZN hissəsi Petrochem Qrup MMC - ə aiddir. (2023: elan edilmiş 343,400 AZN və aid olan hissə 175,134 AZN)

Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər (davamı)
31 dekabr 2024-cü il tarixində başa çatmış il üzrə

12 Borclar

	2024	2023
	AZN	AZN
Amortizasiya olunmuş dəyər ilə ölçülən maliyyə öhdəlikləri:		
Qısa müddətli öhdəlik	2,344,241	2,201,201
Uzun müddətli öhdəlik	-	2,340,696
Cəmi borc	2,344,241	4,541,897

22 dekabr 2021-ci il tarixində Şirkət Paşa Bank ASC ilə ümumi məbləği 60 milyon manat olan kredit müqaviləsi bağlamışdır. Şirkət 31 dekabr 2024-cü il tarixinədək ümumi kredit vəsaitindən 8,500,000 AZN (5 milyon ABŞ dolları) məbləğində kredit əldə etmişdir. İstifadə olunmuş kredit üzrə faiz dərəcəsi illik 6,5% təşkil edir və bütün kreditin əldə edilməsi halında bu faiz dərəcəsi 25%-ə qədər ola bilər. Faizlər aylıq ödənilir. Kreditin ödənilməsi 21 yanvar 2022-ci il tarixindən 22 dekabr 2025-ci il tarixinədək hər ay həyata keçiriləcək. Kreditə qarşı Fərhad bəyin Şirkətdəki payları girov qoyulub.

Borc ehtiyatlarında hərəkət aşağıdakı kimidir:

	2024	2023
	AZN	AZN
1 yanvara qalıq,	4,541,897	6,599,948
Hesablanmış faiz xərci	225,861	368,258
Borc ehtiyatlarının geri qaytarılması	(2,423,517)	(2,426,309)
31 dekabra qalıq,	2,344,241	4,541,897

13 İcarə öhdəlikləri

Şirkət 16 №-li "İcarələr" adlı MHBS-a uyğun olaraq icarə öhdəliklərini filiallar üzrə qalan icarə ödənişlərinin diskontlaşdırılmış dəyəri ilə uçota almışdır.

	2024	2023
	AZN	AZN
Cari hissə	22,240	20,300
Cari olmayan hissə	24,569	47,199
Ümumi İcarə Öhdəlikləri	46,809	67,499

Petrochem Qrup MMC
Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər (davamı)
31 dekabr 2024-cü il tarixində başa çatmış il üzrə

13 İcarə öhdəlikləri (davamı)

Aşağıdakı cədvəl açılışdan bağlanmış balansına qədər uzlaşmaları göstərir.

	2024	2023
	AZN	AZN
Yanvarın 1-nə balans,	67,499	85,875
Faiz xərcləri	5,230	7,544
İcarə öhdəliyinin və faiz xərclərinin ödənilməsi	(25,920)	(25,920)
31 dekabr tarixinə qalıq,	46,809	67,499

31 Dekabr, 2024	1 il ərzində	1-5 il	Ümumi
	AZN	AZN	AZN
Minimum icarə ödənişləri	25,920	25,920	51,840
Maliyyə xərcləri	(3,680)	(1,351)	(5,031)
	22,240	24,569	46,809

31 Dekabr, 2023	Within 1	1-5 years	Total
	AZN	AZN	AZN
Minimum icarə ödənişləri	25,920	51,840	77,760
Maliyyə xərcləri	(5,620)	(4,641)	(10,261)
	20,300	47,199	67,499

14 Ticarət və digər kreditör borcları

	2024	2023
	AZN	AZN
Kreditör borclar	1,926,581	2,209,270
İşçilərə olan öhdəliklər	197,006	271,753
	2,123,587	2,481,023
Qeyri-maliyyə öhdəlikləri		
Vergi öhdəlikləri	97,394	167,780
Digər qanuni öhdəliklər	35,356	39,693
Digər kreditör borclar	405,316	340,028
	538,066	547,501
	2,661,653	3,028,524

15 Gəlir

	2024	2023
	AZN	AZN
Mal-əmtəə satışı	12,438,843	14,544,756
Xidmətlərin göstərilməsi	290,883	415,685
	12,729,726	14,960,441

Petrochem Qrup MMC
Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər (davamı)
31 dekabr 2024-cü il tarixində başa çatmış il üzrə

16 Satış və xidmətlərin maya dəyəri

	2024	2023
	AZN	AZN
Satışın maya dəyəri	8,222,014	9,662,672
Əmək haqqı	396,847	477,798
Xidmətlərin göstərilməsi	151,813	200,777
Sosial sığorta	91,547	121,978
Amortizasiya (qeyd 5)	13,688	17,875
	8,875,909	10,481,100

17 İnzibati və ümumi xərclər

	2024	2023
	AZN	AZN
Əmək haqqı və digər mükafatlar	900,840	862,260
Peşəkar xidmətlər	380,818	438,901
Sosial sığorta	238,463	214,027
Əsas vəsaitlər üzrə köhnəlmə xərcləri (qeyd 5)	230,911	281,040
Təhlükəsizlik xərcləri	114,480	114,480
İşçi heyəti ilə bağlı digər xərclər	62,993	24,469
İcarə xərci	62,668	14,945
Texniki dəstək xidməti	26,826	82,552
Təmir və texniki xidmət	50,174	34,295
Bank xərcləri	34,212	41,496
Kommunal xidmətlər	33,954	33,918
Əlaqə xərcləri	33,625	34,210
Ofis xərcləri	27,943	22,352
İstifadə hüququ olan aktivlər üzrə köhnəlmə xərcləri (qeyd 5.1)	20,502	20,502
Sığorta	18,265	43,075
Reklam xərcləri	13,727	27,311
Debitor borcları üçün ehtiyat	13,550	295,288
Amortizasiya (qeyd 6)	1,132	1,254
Nağd pul üçün ehtiyat	(17,540)	7,155
Digər xərclər	145,952	39,685
	2,393,495	2,633,215

18 Digər gəlir - xalis

	2024	2023
	AZN	AZN
Kirayə və xidmətlərdən gəlir	330,840	330,840
İdarəetmə haqqı	311,475	374,605
Digər gəlirlər	1,781,767	273,306
	2,424,082	978,751

Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər (davamı)
31 dekabr 2024-cü il tarixində başa çatmış il üzrə

19 Vergilərin tutulması

Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri

31 dekabr 2024 və 2023-cü il tarixində bitən il ərzində şirkətlərin mənfəəti üçün Azərbaycanın vergi dərəcəsi 20% idi. Vergi dərəcəsinin növbəti maliyyə ili üçün eyni qalacağı gözlənilir. Bu qanuni olmayan maliyyə hesabatlarının maliyyə rəqəmləri rəhbərliyin daxili məqsədləri üçün hazırlandığından vergi bəyannamələri ilə uzlaşmaya bilər. Təxirə salınmış vergilər, maliyyə hesabatı məqsədləri üçün aktiv və öhdəliklərin balans dəyəri ilə vergi məqsədləri üçün istifadə edilən məbləğlər arasındakı müvəqqəti fərqlərin xalis vergi təsirlərini əks etdirir.

	2024	2023
	AZN	AZN
1 Yanvar tarixinə təxirə salınmış vergi aktivləri	500,319	449,134
Təxirə salınmış vergi gəliri	(11,461)	51,185
31 Dekabr tarixinə təxirə salınmış vergi aktivləri	488,858	500,319

Hesabat tarixinə təxirə salınmış vergi öhdəlikləri aşağıdakı kimidir:

	2024	2023
	AZN	AZN
Vergi tutula bilən müvəqqəti fərq:		
Torpaq, tikili və avadanlıqlar və digərləri	(129,182)	(75,544)
Qeyri-maddi aktivlər	(2,840)	(3,159)
Banklarda olan nağd pul vəsaitləri	-	17,540
Debitor borclar	2,576,310	2,562,760
Xalis vergi tutula bilən müvəqqəti fərqlər	2,444,288	2,501,597
20 % dərəcəsində müvəqqəti vergi aktivləri		
(2023: 20%)	488,858	500,319

Gəlir vergisi xərcləri

Şirkətin vergi xərcinin komponentləri və gözlənilən vergi xərcinin yerli effektiv vergi dərəcəsinə fərdi əsasda 20%-də (2023: 20%) uzlaşması və mənfəət-zərərdə hesabat verilmiş vergi xərci aşağıdakı kimidir:

	2024	2023
	AZN	AZN
Gəlir vergisi xərci	(592,212)	(635,647)
Təxirə salınmış vergi (xərcləri)/gəlirləri	(11,461)	51,185
	(603,673)	(584,462)

Gəlir vergisi xərcləri

	2024	2023
	AZN	AZN
Vergidən əvvəl il üzrə mənfəət	5,262,941	2,631,062
Yerli effektiv vergi dərəcəsi	20%	20%
Vergi xərci	(1,052,588)	(526,212)
Çıxılmayan xərclər/gəlirlər		
Düzəlişlər	460,376	(109,435)
Gəlir vergisi xərci	(592,212)	(635,647)
Təxirə salınmış vergi (xərcləri)/gəlirləri	(11,461)	51,185
Gəlir vergisi xərci	(603,673)	(584,462)

Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər (davamı)
31 dekabr 2024-cü il tarixində başa çatmış il üzrə

20 Öhdəliklər, şərti öhdəliklər və əməliyyat riski

Şirkət adından verilən zəmanətlər

Paşa Bank 31 dekabr 2024-cü il tarixinə Qrup adından 21,341 AZN (2023: 28,606 AZN) məbləğində zəmanət verib.

Şərti aktiv və şərti öhdəliklər

Şirkətin 31 dekabr 2024-cü il tarixinə şərti aktiv və ya öhdəliyi olmamışdır (2023: sıfır).

Əməliyyat mühiti

Şirkətin əsas əməliyyatları Azərbaycan Respublikasında aparılır. Azərbaycan iqtisadiyyatı gücləndirmək və şaxələndirmək üçün iqtisadi islahatları və hüquqi, vergi və normativ bazasını inkişaf etdirməyi davam etdirir. Bu baxımdan, Azərbaycan 2016-cı ildə milli iqtisadiyyatın və əsas iqtisadiyyat sahələrinin inkişafına dair strateji yol xəritələrini təsdiqləyib. Azərbaycan Respublikasında vergi, valyuta dəyişməsi və gömrük qanunvericiliyi də daxil olmaqla, qanunvericilik sürətlə dəyişir. Azərbaycan Respublikasının gələcək iqtisadi istiqaməti daha çox hökumət tərəfindən həyata keçirilən iqtisadi, maliyyə, qanunvericilik və monetar tədbirlərin həyata keçirilməsindən asılıdır. Bununla belə, Şirkətin maliyyə vəziyyətinə Azərbaycanda baş verən hadisələr təsir etməkdə davam edəcək; Şirkət hesab etmir ki, onun əməliyyatları ilə bağlı bu gözlənilməz hallar Azərbaycan Respublikasındakı analoji müəssisələrdən daha əhəmiyyətlidir. Şirkət rəhbərliyi mövcud şəraitdə bu hadisələri diqqətlə izləyir və yaxın gələcəkdə Şirkətin biznesinin davamlılığını və inkişafını dəstəkləmək üçün lazımi tədbirlər görür. Bu maliyyə hesabatlarına bu qeyri-müəyyənliklərin gələcək aydınlaşdırılması nəticəsində yarana biləcək hər hansı düzəlişlər daxil edilmir. Bu cür düzəlişlər, əgər varsa, onların məlum olduğu və qiymətləndirilə biləcəyi dövrdə hesabat veriləcəkdir.

Məhkəmə icraatı

Adi iş prosesində Şirkət qanuni hərəkətlərə və şikayətlərə məruz qalır. Rəhbərlik hesab edir ki, əgər varsa, bu cür hərəkətlərdən və ya şikayətlərdən irəli gələn son öhdəlik maliyyə vəziyyətinə və ya gələcək əməliyyatların nəticələrinə əhəmiyyətli dərəcədə mənfi təsir göstərməyəcək. Bundan əlavə, 31 dekabr 2024-cü il tarixinə Şirkətə qarşı heç bir əhəmiyyətli iş yoxdur, çünki işçi tərəfindən heç bir öhdəliyi olmayan yalnız bir iş var.

Vergitutma

Azərbaycan Respublikasının kommersiya qanunvericiliyi, o cümlədən vergi qanunvericiliyi birdən çox şərhə yol verə bilər. Bundan əlavə, vergi orqanlarının sahibkarlıq fəaliyyəti ilə bağlı özbaşına qərarlar verməsi riski var. Rəhbərliyin Şirkətin biznes fəaliyyəti ilə bağlı mülahizələrinə əsaslanan rəftar vergi orqanları tərəfindən etiraz edilərsə, Şirkət əlavə vergilər, cərimələr və faizlər üçün hesablanı bilər. Bu cür qeyri-müəyyənlik maliyyə alətlərinin qiymətləndirilməsi, dəyərsizləşmə üzrə zərərlər üçün ehtiyatın qiymətləndirilməsi və əqdlərin bazar qiymətlərinin müəyyən edilməsi ilə bağlı ola bilər. Bundan əlavə, belə qeyri-müəyyənlik vergi tutulan mənfəətin aşağı qiymətləndirilməsi kimi müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar və debitor borcları üzrə dəyərsizləşmə üzrə zərərlər üçün ehtiyatın yaradılması və bərpası üzrə müvəqqəti fərqlərin qiymətləndirilməsi ilə bağlı ola bilər. Ümumiyyətlə, vergi ödəyiciləri yoxlama ilindən əvvəlki üç təqvim ili ilə bağlı vergi yoxlamalarına məruz qalırlar. Bununla belə, başa çatmış yoxlamalar yuxarı vergi müfəttişliklərinin tabeliyində olan vergi müfəttişliklərində aparılan vergi yoxlamalarının nəticələrinə baxaraq sonrakı əlavə vergi yoxlamalarının aparılması imkanını istisna etmir. Rəhbərlik 31 dekabr 2024-cü il tarixinə müvafiq qanunvericiliyin şərhinin məqsədəuyğun olduğuna və Şirkətin vergi və valyuta mövqelərinin davam etdiriləcəyinə inanır.

Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər (davamı)
31 dekabr 2024-cü il tarixində başa çatmış il üzrə

21 Maliyyə aktivləri və öhdəlikləri üzrə kateqoriyalar

	Qeydlər	2024	2023
Maliyyə aktivləri		AZN	AZN
Amortizasiya olunmuş aktivlərlə ölçülən maliyyə aktivləri:			
Ticarət və digər debitor borcları	8	2,102,475	2,152,524
Pul vəsaitləri və pul vəsaitləri ekvivalenti	10	782,399	1,439,057
		2,884,874	3,591,581

Maliyyə öhdəlikləri

Amortizasiya olunmuş aktivlərdə ölçülən maliyyə öhdəlikləri:

Borclar	12	2,344,241	4,541,897
Lease liabilities	13	46,809	67,499
Əlaqədar tərəflərdən alınmış kredit	9	-	40,500
Əlaqədar tərəflərə ödəniləcək məbləğlər	9	4,644	4,084
Ticarət və digər kreditör borcları	14	2,123,587	2,481,023
Ümumi		4,519,281	7,135,003

Maliyyə alətlərinin hər kateqoriyası üçün uçot siyasətinin təsviri üçün 4.6 qeydinə baxın. Şirkətin maliyyə aləti riskinin, o cümlədən risklərin idarə edilməsi məqsədləri və siyasətinin təsviri 22 sayılı qeyddə verilmişdir.

22 Maliyyə aləti riski

Risklərin idarə edilməsi məqsədləri və siyasətləri

Şirkət maliyyə alətləri ilə bağlı müxtəlif risklərə məruz qalır. Risklərin əsas növləri bazar riski, kredit riski və likvidlik riskidir.

Şirkətin risk idarəetməsi, şirkət rəhbərləri ilə sıx əməkdaşlıqda əlaqələndirilir və risklərin dərəcəsi və böyüklüyünə görə təhlil edən daxili risk hesabatları vasitəsilə şirkətin fəaliyyətinə potensial mənfi təsirləri minimuma endirməklə şirkətin qısa və orta müddətli pul vəsaitlərinin hərəkətini aktiv şəkildə təmin etməyə yönəldilir. Şirkət maliyyə aktivlərinin ticarətində spekulyativ məqsədlər üçün fəal şəkildə məşğul olmur və bu variantları yazır. Şirkətin məruz qaldığı ən əhəmiyyətli maliyyə riskləri aşağıdakılardır:

22.1 Bazar riski

Bazar riski, maliyyə alətinin dəyərinin bazar qiymətlərindəki dəyişikliklər nəticəsində dəyişə bilər ki, bu dəyişikliklər fərdi təhlükəsizliyə və ya onun emitentinə və ya bazarda satılan bütün qiymətli kağızlara təsir edən amillərə səbəb olub-olmaması riskidir. Şirkət əməliyyat və investisiya fəaliyyətlərindən yaranan maliyyə alətlərinin və xüsusilə valyuta riski və faiz dərəcəsi riski ilə bazar riskinə məruz qalır.

Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər (davamı)
31 dekabr 2024-cü il tarixində başa çatmış il üzrə

22 Maliyyə aləti riski (davamı)

Xarici valyuta riski

Xarici valyuta riski, valyuta məzənnələrində dəyişikliklər səbəbindən bir maliyyə alətinin dəyərinin dəyişə biləcəyi riskidir. Şirkətin əməliyyatlarının əksəriyyəti manatla həyata keçirilir. Valyuta məzənnələrinə məruz qalma Şirkətin xarici satış və alışlarında baş verir. Bu əməliyyatlar əsasən ABŞ dollarında həyata keçir.

Şirkətin rəhbərliyi valyuta riskini hedcinq etmək üçün gələcək müqaviləyə daxil olmayıb. Amma bunlar müntəzəm olaraq izlənilir və tələb olunan yerdə düzəliş tədbirləri görülür. Maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri aşağıdakı valyutalarda denominasiya edilmişdir:

	Notes	AZN	USD	EURO	GBP	2024
Maliyyə aktivləri						
Ticarət və digər debitor borclar	8	2,102,475	-	-	-	2,102,475
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	10	446,671	327,396	1,967	6,365	782,399
		2,549,146	327,396	1,967	6,365	2,884,874
Maliyyə öhdəlikləri						
Borclar	12	-	2,344,241	-	-	2,344,241
İcarə öhdəliyi	13	46,809	-	-	-	46,809
Əlaqəli tərəflərə ödəniləcək məbləğlər	9	4,644	-	-	-	4,644
Ticarət və digər öhdəliklər	14	878,666	1,192,702	30,375	21,844	2,123,587
		930,119	3,536,943	30,375	21,844	4,519,281
Açıq mövqe		1,619,027	(3,209,547)	(28,408)	(15,479)	(1,634,407)
	Notes	AZN	USD	EURO	GBP	2023
Maliyyə aktivləri						
Ticarət və digər debitor borclar	8	2,152,524	-	-	-	2,152,524
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	10	200,697	1,236,118	1,581	661	1,439,057
		2,353,221	1,236,118	1,581	661	3,591,581
Maliyyə öhdəlikləri						
Borclar	12	-	4,541,897	-	-	4,541,897
İcarə öhdəliyi	13	67,499	-	-	-	67,499
Əlaqəli tərəflərdən alınmış kredit	9	40,500	-	-	-	40,500
Əlaqəli tərəflərə ödəniləcək məbləğlər	9	4,084	-	-	-	4,084
Ticarət və digər öhdəliklər	14	2,481,023	-	-	-	2,481,023
		2,593,106	4,541,897	-	-	7,135,003
Açıq mövqe		(239,885)	(3,305,779)	1,581	661	(3,543,422)

Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər (davamı)
31 dekabr 2024-cü il tarixində başa çatmış il üzrə

22 Maliyyə aləti riski (davamı)

Xarici valyuta riski (davamı)

Aşağıdakı cədvəl özündə vergidən əvvəlki mənfəətin/(zərərin) bütün digər göstəricilərin eyni qalması şərti ilə AZN ilə USD-nin məzənnə fərqi ilə bağlı həssaslığını nümayiş etdirir. 31 Dekabr 2024-ci il tarixinə 5% zəifləmə/güclənmə ehtimal edilir (2023: zəifləmə/güclənmə 5%). Hesabat dövrləri üzrə təhlillər növbəti səhifədəki kimidir:

	Vergidən əvvəlki mənfəət/(zərər)		Kapital	
	2024 AZN	2023 AZN	2024 AZN	2023 AZN
AZN zəifləməsi 5% / 5%	(160,477)	(165,289)	(128,382)	(132,231)
AZN güclənməsi 5% / 5%	160,477	165,289	128,382	132,231

22.2 Kredit riski

	2024 AZN	2023 AZN
Maliyyə aktivləri– balans dəyərləri:		
Ticarət və digər debitor borclar (qeyd 8)	2,102,475	2,152,524
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri (Nağd pul vəsaitlərini çıxmaqla) (qeyd 10)	768,894	1,425,552
	2,871,369	3,578,076

Kredit riski, bir maliyyə alətinin bir tərəfinin öhdəliyin yerinə yetirilməməsi və digər tərəfin maliyyə itkisinə səbəb olma riskidir. Şirkətin maksimum kredit riskinə məruz qalması, hesabat tarixində tanınan maliyyə aktivlərinin balans dəyəri ilə aşağıda ümumiləşdirildiyi kimi məhdudlaşır:

Şirkət, fərdi və ya qrup üzrə müəyyən edilmiş müştərilərin və digər tərəflərin borclarını davamlı olaraq izləyir və bu məlumatları kredit riski nəzarətinə daxil edir. Münasib qiymətə mümkün olduqda, xarici kredit dərəcələri və / və ya müştərilər və digər qarşı tərəflər barədə hesabatlar alınır və istifadə olunur. Şirkətin siyasəti yalnız kredit ala bilən tərəflərlə işləməkdir.

Şirkət çox sayda kiçik borcları olan fərdi müştərilərdən alınan ticarət debitorlarının GKZ-nin (gözlənilən kredit zərəri) ölçülməsi üçün ehtiyat matrisindən istifadə edir. Şirkət ehtiyat modeli qurmuşdur və oxşar kredit riski profilindəki maliyyə aktivləri üçün ən yaxşı idarəetmə təxmininə görə orta borc dərəcələrini istifadə etmişdir. Əlaqəli tərəflərdən alınacaq kredit rəhbərlik tərəfindən tamamilə bərpa edilə bilən hesab olunur. Kredit riskini idarə etmək üçün Müəssisə nağd pulunu nüfuzlu banklara yerləşdirir. Bundan əlavə, şirkətin dövlət vergi orqanında ƏDV depozit hesabı var. Şirkətin maliyyə aktivlərinin heç biri təminat və ya digər kredit möhkəmləndirmələri ilə təmin edilmir.

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri üzrə dəyərsizləşmə 12 aylıq gözlənilən zərər əsasında ölçülür və riskin qısa müddətlərini əks etdirir. Şirkət hesab edir ki, qarşı tərəflərin xarici kredit reytinglərinə əsasən pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri aşağı kredit riskinə malikdir. Riskə məruz qalmasını idarə etmək üçün Şirkət nağd pul vəsaitlərini nüfuzlu banklara yerləşdirir. Şirkət onların əlaqəli tərəflərdən alınacaq qalıqları tam bərpa oluna bilən hesab edir. Bu qalıqlar nə vaxtı keçmiş, nə də dəyərsizləşmişdir.

Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər (davamı)
31 dekabr 2024-cü il tarixində başa çatmış il üzrə

22.3 Likvidlik riski

Maliyyələşdirmə riski də deyilən likvidlik riski, müəssisənin maliyyə alətləri ilə bağlı öhdəlikləri yerinə yetirmək üçün vəsait toplamaqda çətinlik çəkəcəyi riskidir. Likvidlik riski maliyyə aktivini ədalətli dəyərində yaxın bir zamanda satmağın mümkün olmaması ilə nəticələnə bilər. Şirkət kifayət qədər pul qalıqlarını saxlayır və likvidlik tələblərinə müntəzəm olaraq nəzarət edir və rəhbərlik gələcək öhdəlikləri yerinə yetirmək üçün kifayət qədər vəsaitin olmasını təmin edir. Şirkət, uzunmüddətli likvidlik ehtiyaclarının maliyyələşdirilməsi üçün əlaqəli tərəflər tərəfindən də yaxşı dəstəklənir. bütün maliyyə öhdəlikləri faiz hesablanmayandır, icarə öhdəlikləri istisna olmaqla, və maliyyə vəziyyəti tarixindən aşağıda göstəriləni kimi ödəmə tarixi var:

	1 il ərzində	1-5 il ərzində	5 ildən artıq	Cəmi
	AZN	AZN	AZN	AZN
31 Dekabr, 2024				
Borclar	2,344,241	-	-	2,344,241
İcarə öhdəlikləri	22,240	24,569	-	46,809
Ticari və digər kreditör borclar	2,123,587	-	-	2,123,587
Əlaqəli tərəflərə ödəniləcək məbləğlər	4,644	-	-	4,644
	4,494,712	24,569	-	4,519,281
	1 il ərzində	1-5 il ərzində	5 ildən artıq	Cəmi
	AZN	AZN	AZN	AZN
31 Dekabr, 2023				
Borclar	2,201,201	2,340,696	-	4,541,897
İcarə öhdəlikləri	20,300	47,199	-	67,499
Ticari və digər kreditör borclar	2,481,023	-	-	2,481,023
Əlaqəli tərəflərə ödəniləcək məbləğlər	4,084	-	-	4,084
Əlaqədar tərəfdən alınmış kredit	40,500	-	-	40,500
	4,747,108	2,387,895	-	7,135,003

Yuxarıdakı vəsaitlər hesabat tarixində öhdəliklərin balans dəyərindən fərqlənən müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin hərəkətlərini əks etdirir. Bir il ərzində ödənilməli olan məbləğlər diskontlaşdırmanın təsiri əhəmiyyətli olmadığına görə balans dəyərlərinə bərabərdir.

23 Ədalətli dəyərin ölçülməsi

Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda ədalətli dəyərle ölçülən aktivlər və öhdəliklər ədalətli dəyər hiyerarşisinin üç səviyyəsinə bölünür. Bu qruplaşdırma ədalətli dəyər ölçülməsində istifadə edilən əhəmiyyətli girişlərin aşağı səviyyəsinə əsasən müəyyən edilir:

- Səviyyə 1: eyni aktiv və öhdəliklər üçün aktiv bazarlarda kotirovka qiymətləri (düzəldilməmiş)
- Səviyyə 2: aktiv və ya öhdəliyə görə birbaşa (yəni qiymətlər) və ya dolay yolla (yəni qiymətlərdən əldə edilən)
- Səviyyə 3: müşahidə oluna bilən bazar məlumatlarına (müşahidə edilə bilməyən daxilolmalar) əsaslanan aktiv və ya öhdəlik üzrə daxilolmalar.

Şirkətin bütün maliyyə aktivləri və öhdəlikləri amortizasiya olunmuş dəyərle qeydə alınır və qeyri-maliyyə aktiv və öhdəliklərinin heç biri ədalətli qiymətləndirilməmişdir, ona görə də 3-cü səviyyəyə düşür. Buna görə də, ədalətli dəyərin üç səviyyəli kateqoriyasını tələb edən ədalətli dəyər iyerarxiyasının açıqlanması açıqlanmır, çünki onun maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli açıqlama təsiri yoxdur.

Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər (davamı)
31 dekabr 2024-cü il tarixində başa çatmış il üzrə

24 Kapitalın idarə olunması siyasəti və prosedurları

Şirkətin kapitalının idarə edilməsi məqsədləri aşağıdakılardır:

- Şirkətin davamlı olaraq davam etmə qabiliyyətini təmin etmək; və
- Səhmdarlar üçün kifayət qədər geri qaytarma təmin etmək

Şirkət, kapitalın maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatın qarşısında təqdim etdiyi kimi, pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentlərini əks etdirən balans dəyərinə əsasən nəzarət edir.

Şirkət ümumi maliyyə strukturuna mütənasib olaraq kapital məbləğini müəyyən edir. Şirkət kapital strukturunu idarə edir və onu iqtisadi şəraitdə dəyişikliklər və əsaslı aktivlərin risk xüsusiyyətləri nəzərə alınmaqla tənzimləyir. Kapitalın strukturunu saxlamaq və ya ona düzəliş etmək məqsədilə Şirkət təsisçilərə ödəniləcək dividendlərin məbləğinə düzəliş edə və kapitalı təsisçilərə qaytara bilər.

Kapitalın təmin edilməsi üzrə strategiyada və ya keçən ildən kənar təsirə məruz qalmış kapital tələblərində dəyişikliklər olmamışdır. Hesabat dövrləri üzrə kapital aşağıdakı kimi ümumiləşdirilir:

	2024	2023
	AZN	AZN
Cəmi kapital	14,637,267	10,696,420
Pul vəsaitləri və onların ekvivalenti	(782,399)	(1,439,057)
Kapital	13,854,868	9,257,363
Cəmi kapital	14,637,267	10,696,420
Borclar	2,344,241	4,541,897
Ümumi maliyyələşdirmə	16,981,508	15,238,317
Kapitalın ümumi maliyyələşdirməyə nisbəti	82%	61%

25 Hesabat tarixindən sonrakı hadisələr

Hesabat tarixi ilə bu maliyyə hesabatlarının təsdiq edildiyi tarix arasında heç bir düzəliş edilməmiş və ya əhəmiyyətli düzəliş olunmayan hadisələr baş verməmişdir.